

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL.411.003.05.2022

Krzysztof Locman
Wójt Gminy Kowale Oleckie
Urząd Gminy w Kowalach Oleckich
ul. Kościuszki 44, 19-420 Kowale Oleckie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/004 „Utrzymanie i zarządzanie cmentarzami komunalnymi w województwie warmińsko-mazurskim”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Kowale Oleckie („Urząd”), ul. Kościuszki 44, 19-420 Kowale Oleckie.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Locman, Wójt Gminy od 1 grudnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Warunki organizacyjne związane z zarządzaniem, prowadzeniem i utrzymaniem cmentarza komunalnego.2. Ustalanie, przyjmowanie i rozliczanie opłat za groby oraz wydatki związane z utrzymaniem cmentarza komunalnego.3. Utrzymanie cmentarza we właściwym stanie techniczno-sanitarnym oraz prowadzenie dokumentacji cmentarnej.4. Nadzór i kontrola nad realizacją zadań związanych z zarządzaniem, prowadzeniem i utrzymaniem cmentarza komunalnego.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022 (I półrocze) z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych, jeżeli miało to wpływ na realizowane zadania.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie.
Kontroler	Edward Odojewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/128/2022 z 14 listopada 2022 r.

(akta kontroli str.1-3)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Gmina Kowale Oleckie prawidłowo wykonywała zadania dotyczące utrzymania i zarządzania cmentarzem komunalnym. W celu ich realizacji zapewniono odpowiednie warunki organizacyjne oraz prawne. Rada Gminy Kowale Oleckie, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym³, wprowadziła bowiem regulamin korzystania z cmentarza komunalnego, a na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej⁴ ustalała opłaty za usługi cmentarne. Były one pobierane, jak wykazało badanie przeprowadzone na losowo wybranej próbie, w wysokości zgodnej z obowiązującą uchwałą. W jednym przypadku nie pobrano natomiast takiej opłaty. Cmentarz komunalny utrzymywany był we właściwym stanie techniczno-sanitarnym. Potwierdziły to oględziny przeprowadzone przez NIK w toku kontroli, jak również kontrole zrealizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Olecku. Zapewniono również odpowiednią liczbę miejsc grzebalnych. W systemie informatycznym prowadzono księgi cmentarne wymagane rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 1 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów⁵. Stwierdzono jednak przypadki braku niektórych wpisów wymaganych tym rozporządzeniem. Ewidencja ta była prawidłowo zabezpieczona przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób nieuprawnionych, a prowadził ją upoważniony pracownik Urzędu. Prawidłowo sprawowano także nadzór nad zarządzaniem i utrzymaniem cmentarza. Realizowano go m.in. poprzez analizę sprawozdań składanych przez pracowników komórki organizacyjnej Urzędu, jak również kontrolę zarządczą.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki organizacyjne związane z zarządzaniem, prowadzeniem i utrzymaniem cmentarza komunalnego

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu⁷ („RO”), zadaniami związanymi z utrzymaniem i zarządzaniem cmentarzem komunalnym w okresie objętym kontrolą zajmował się Referat ds. infrastruktury, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz ewidencji działalności gospodarczej (dalej „IGK”). Zadania te obejmowały m.in. prowadzenie remontów urządzeń, wywóz odpadów, utrzymanie zieleni i punktów poboru wody, naliczanie, pobór oraz windykację opłat za korzystanie z usług cmentarnych, ustalanie z organizatorami pogrzebów miejsc i terminów pochówków, jak również prowadzenie ksiąg cmentarnych. Zadania te ujęte zostały w zakresach czynności kierownika IGK oraz trzech pracowników Urzędu.

(akta kontroli str. 4-35)

1.2. W kontrolowanym okresie na terenie Gminy Kowale Oleckie („Gmina”) funkcjonował jeden cmentarz. Został on założony w 1953 r. jako cmentarz parafialny⁸. Jest zlokalizowany w obrębie geodezyjnym Kowale Oleckie – na nieruchomościach

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, negatywną albo w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 40.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 679.

⁵ Dz. U. Nr 90, poz. 1013, ze zm. (dalej rozporządzenie w sprawie ewidencji grobów).

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, negatywna albo w formie opisowej.

⁷ Zarządzenie Nr Or.0050.38.2018 Wójta Gminy Kowale Oleckie z 25 maja 2018 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu.

⁸ Własność Rzymskokatolickiej Parafii pw. Św. Jana Chrzciciela w Kowalach Oleckich.

(działkach⁹) oznaczonych nr 195/12 (04741 ha), 197/2 (1,7356 ha), 224/4 (0,0882 ha) i 553/2 (0,2425 ha) o łącznej powierzchni 2,5404 ha. Nieruchomości te, których wartość określono na kwotę 60 tys. zł, Gmina otrzymała w 2018 r. w formie darowizny, od jednej z parafii¹⁰, z przeznaczeniem na cmentarz komunalny. Przed zawarciem umowy darowizny Rada Gminy Kowale Oleckie w uchwale Nr RG.0007.236.2017 z 21 grudnia 2017 r. wyraziła zgodę na nieodpłatne ich przejęcie. W umowie darowizny Wójt Gminy Kowale Oleckie („Wójt”) oświadczył m.in., że ww. nieruchomości nie są objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz nie wydano w tym zakresie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania. Według zapisów gminnego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego¹¹, cmentarz położony jest w strefie wielofunkcyjnej.

(akta kontroli str.36-67)

1.3. W okresie objętym kontrolą Gmina nie posiadała dokumentów planistyczno-analitycznych dotyczących stopnia wykorzystania terenu cmentarza komunalnego w zakresie miejsc grzebalnych. Wójt wyjaśnił, że dotąd na pochówki wykorzystano około 65% powierzchni cmentarza, a według potrzeb (średnio 30-35 pochówków w roku), zapewniona jest wieloletnia dostępność miejsc, bez konieczności poszerzania jego terenu.

(akta kontroli str. 359-360)

1.4. Rada Gminy Kowale Oleckie ustaliła zasady korzystania z cmentarza komunalnego, uchwalając jego regulamin¹² oraz przyjęła cennik opłat za usługi cmentarne¹³. Regulamin ten określał m.in. obowiązki Wójta (zarządcy cmentarza), podmiotów uprawnionych do pochówków i wykonujących usługi pogrzebowe, rodzaje grobów, zasady ich likwidacji, wysokość opłat, zasady ustawiania nagrobków i wykonywania grobów murowanych oraz ruchu na cmentarzu. W rozstrzygnięciach nadzorczych¹⁴ Wojewoda Warmińsko-Mazurski stwierdził nieważność niektórych postanowień regulaminu, w tym dotyczących m.in. możliwości kontroli pojazdów wjeżdżających na teren cmentarza w zakresie transportowanych materiałów, zakazu spalania śmieci lub ich gromadzenia poza wyznaczonymi miejscami, przebywania na terenie cmentarza dzieci do lat dziesięciu bez opieki osób starszych. Wskazał w nich także m.in., że niektóre postanowienia regulaminu nie dotyczą zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów użyteczności publicznej, a ustanowione zakazy – określone w aktach normatywnych nie mogą być inkorporowane do aktów prawa miejscowego. Zakwestionowano również postanowienia regulaminu odnoszące się do kwestii typowania grobów do likwidacji. Czynności te nie należą bowiem do kompetencji rady gminy (organu stanowiącego), lecz pozostają w gestii wójta (organu wykonawczego). Ww. zagadnienie zostało następnie uregulowane zarządzeniem¹⁵ Wójta.

(akta kontroli str.68-83)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie NIK nie stwierdziła nieprawidłowości.

⁹ Sąd Rejonowy w Olecku prowadzi księgi wieczyste tych nieruchomości – odpowiednio Nr OL1C/00038954/8, OL1C/00011977/0, OL1C/00038977/5 i OL1C/00030648/4.

¹⁰ Akt notarialny Rep. A Nr 1339/2018 z 30 marca 2018 r. – umowa darowizny otrzymanych przez Gminę nieruchomości.

¹¹ Uchwała Nr RG.0007.277.2014 Rady Gminy z 14 listopada 2014 r.

¹² Uchwała Nr RG.0007.256.2018 z 28 marca 2018 r., zmieniona uchwałą Nr RG.0007.213.2021 z 22 czerwca 2021 r.

¹³ Uchwała Nr RG.0007.257.2018 z 28 marca 2018 r., zmieniona uchwałą Nr RG.0007.214.2021 z 22 czerwca 2021 r.

¹⁴ Rozstrzygnięcia Wojewody z 30 kwietnia 2018 r. i 26 lipca 2021 r.

¹⁵ Zarządzenie Nr Or.0050.77.2021 z 6 sierpnia 2021 r. w sprawie ustalenia procedury likwidacji grobów.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Ustalanie, przyjmowanie i rozliczanie opłat za groby oraz wydatki związane z utrzymaniem cmentarza

2.1. Zgodnie z właściwością wskazaną w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, Rada Gminy Kowale Oleckie w uchwale z 28 marca 2018 r. (zmienionej 22 czerwca 2021 r.) ustaliła wysokość opłat za usługi cmentarne, w tym m.in. za pojedyncze i rodzinne groby ziemne i murowane, zezwolenie na ustawienie lub wymianę pomnika, rezerwację miejsca na 10 lat, dochowanie do grobu urny z prochami, a także zezwolenie na wjazd pojazdem mechanicznym celem budowy pomnika lub potrzeby ekshumacji. Uchwały te opublikowano¹⁶ odpowiednio 27 kwietnia 2018 r. i 19 lipca 2021 r. Wójt wyjaśnił m.in., że kalkulacji opłat za te usługi, (np. 300 zł i 700 zł za pojedynczy grób ziemny i murowany), dokonano porównując stawki z sąsiednich gmin¹⁷ oraz zabezpieczając finansowanie bieżących kosztów utrzymania i zarządzania cmentarzem¹⁸.

Badanie prawidłowości pobierania opłat tytułem udostępniania miejsc pochówku, przeprowadzone na próbie 59 faktur¹⁹ wykazało, że wnoszono je w wysokości zgodnej z ustalonym cennikiem (opłata na 20 lat), tj. odpowiednio po 300 i 600 zł za groby ziemne pojedyncze i rodzinne, jak również 700 i 1400 zł za groby murowane.

Ustalono także, że:

- w fakturze²⁰ dotyczącej opłaty (600 zł) za ziemny grób rodzinny (nr 37/2019) błędnie podano, iż odnosi się ona do grobu ziemnego pojedynczego. Inspektor Urzędu zajmujący się sprawami cmentarnymi wyjaśnił, że wynikało to z oczywistej pomyłki, przy czym wysokość ustalonej opłaty była prawidłowa;
- w okresie maj – grudzień 2022 r. nie wystawiono faktury i w konsekwencji nie pobrano opłaty 300 zł, w przypadku grobu ziemnego pojedynczego (nr 13/2022), w którym pochówku dokonano 28 kwietnia 2022 r. Według wyjaśnień inspektora wynikało to z przeoczenia. W toku kontroli podjęto natomiast działania zmierzające do uzyskania ww. należności.

(akta kontroli str.84-91, 337-349, 357-358)

2.2. W badanym okresie z tytułu usług cmentarnych w budżecie Gminy zaplanowano dochody budżetowe w kwocie 66 tys. zł w 2019 r., 120 tys. zł w 2020 r., 97 tys. zł w 2021 r. i 90 tys. zł w 2022 r. (rozdział 71035, § 0830). Uzyskane dochody wyniosły odpowiednio 35,3 tys. zł, 127,2 tys. zł, 104 tys. zł i 13,9 tys. zł (I półrocze 2022 r.), zaś wydatki zrealizowano odpowiednio w wysokości 63 tys. zł, 78,5 tys. zł, 82,8 tys. zł i 45 tys. zł, co stanowiło 95,4%, 95,1%, 78,7% i 49,4% planu. Planowane i wykonane dochody oraz wydatki ujęto w sprawozdaniach budżetowych²¹. Niższe od planowanych wydatki wynikały głównie z mniejszego zużycia wody i rezygnacji z wycinki drzew, gdyż otrzymane przez Urząd oferty przewyższały posiadane środki. W okresie objętym kontrolą Gmina nie pozyskiwała środków zewnętrznych, w tym z UE na finansowanie realizacji zadań związanych z cmentarzem komunalnym.

(akta kontroli str.92-152)

¹⁶ Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 27 kwietnia 2018 r. poz. 1984 oraz 29 lipca 2021 r. poz. 2994.

¹⁷ Goldap – 300 zł i 700 zł, Olecko – 300 zł i 600 zł, Elk – 300 zł i 900 zł oraz Giżycko – 250 zł i 1 tys. zł.

¹⁸ Koszty osobowe pracowników (dwa etaty), odbioru i zagospodarowania odpadów, zaopatrzenia w wodę oraz zakupu programu komputerowego (GROBONET), sprzętu, materiałów eksploatacyjnych i administracyjnych.

¹⁹ Zbadano po 18 faktur z lat 2019 i 2021, 16 z 2020 r. i 7 z I półrocza 2022 r.

²⁰ Nr 384/UG/2019/AO z 2 sierpnia 2019 r. – opłata na 20 lat.

²¹ Sprawozdania budżetowe Rb-27S z wykonania planu dochodów oraz Rb-28S z wykonania planu wydatków zawierały kwoty netto, gdyż Gmina jest płatnikiem podatku VAT.

2.3. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych²² utrzymanie cmentarzy komunalnych i zarządzanie nimi należy do właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), na których terenie cmentarz jest położony. Wójt określił²³ zasady postępowania z nieopłaconymi w terminie miejscami grzebalnymi, w tym ustalając procedurę ich likwidacji. Przy braku ważności opłat, podejmowane są odpowiednie działania, w tym m.in. na grobach kwalifikujących się do likwidacji umieszcza się tabliczki informujące o ww. zamiarze, a typowanie grobów do likwidacji odbywa się w oparciu o dane z programu cmentarnego²⁴. Jeżeli dysponent grobu nie dokona należytej opłaty grób taki wpisuje się na listę grobów przeznaczonych do likwidacji. Jest ona umieszczana na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej na okres 12 miesięcy. Po tym terminie, w ciągu 30 dni dokonuje się ponownej weryfikacji opłat, przy czym w przypadku ich braku, groby są likwidowane, a miejsca przeznaczane do ponownego wykorzystania.

(akta kontroli str. 87-89, 153-164)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W okresie od maja 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. nie wystawiono faktury i w konsekwencji nie pobrano opłaty 300 zł, z tytułu prawa do grobu ziemnego pojedynczego (nr 13/2022). W toku kontroli NIK wystąpiono do dysponenta grobu z pismem o zapłatę ww. środków.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

OBSZAR

3. Utrzymanie cmentarza we właściwym stanie techniczno-sanitarnym i prowadzenie dokumentacji cmentarnej

Opis stanu
faktycznego

3.1. Przeprowadzone przez NIK w dniu 7 grudnia 2022 r. oględziny cmentarza wykazały, że jest on utrzymywany we właściwym stanie techniczno-sanitarnym. Spełnione były również normy określone w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków²⁵. W toku oględzin stwierdzono bowiem m.in., że:

- cmentarz znajdował się na terenie ogrodzonym (ogrodzenie kamiennie-stalowe i żelbetowe o wysokości 1,75 i 1,5 m);
- ciągi pieszo-jezdne dostosowane były do potrzeb, parking brukowy (ok. 690 m²) oraz utwardzone alejki (szer. 3,5-3,8 m) umożliwiające odpływ wód opadowych;
- na cmentarzu usytuowano kontenery oraz dodatkowe kosze na śmieci – z możliwością ich segregacji;
- pomiędzy grobami zapewniono przejście o szerokości min. 0,5 m;
- umożliwiono dostęp do wody bieżącej – dwa punkty czerpalne przy alejkach.

Z oględzin też wynikało także, że:

- konstrukcja bramy głównej uniemożliwiała wjazd na cmentarz osobom z niepełnosprawnością ruchową poruszających się na wózkach;
- na cmentarzu oraz w jego sąsiedztwie nie było ogólnodostępnego ustępu.

(akta kontroli str.165-174)

3.2. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ewidencji grobów, w Urzędzie prowadzono księgę osób pochowanych na cmentarzu, alfabetyczny spis osób

²² Dz. U. z 2020 r. poz. 1947, ze zm. (dalej: ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych).

²³ Zarządzenie Wójta z 6 sierpnia 2021 r.

²⁴ System „Interaktywny Administrator Cmentarzy” – elektroniczna ewidencja zmarłych i grobów.

²⁵ Dz. U. Nr 48, poz. 284.

pochowanych oraz księgę grobów. Ewidencja ta była prowadzona w systemie informatycznym w ramach programu cmentarnego – aplikacji *GroboNet*. Umożliwiła ona m.in. odnalezienie grobu/osoby (m.in. wg nazwiska, imienia, daty urodzin/zgonu), nawigację na mapie cmentarza, podgląd informacji o grobach (narzędzie *ViewShot*), publikację informacji o pochowanych osobach, edycję strony internetowej cmentarza w formie *CMS*, zarządzanie wyszukiwarką z poziomu panelu administracyjnego i jej integrację z treścią serwisu internetowego oraz współpracę z innymi programami. System ten, stosownie do wymogów § 15 ust. 4 i 5 rozporządzenia w sprawie ewidencji grobów, był właściwie zabezpieczony przez administratora w zakresie ochrony danych osobowych oraz przetwarzania danych w księgach cmentarnych przez osoby nieuprawnione. Wpisów do ksiąg dokonywał uprawniony inspektor IGK, a dostęp do systemu zabezpieczały kody dostępu. Badanie 70 wybranych dokumentacji²⁶ osób pochowanych wykazało m.in., że:

- księga osób pochowanych - zawierała dane określone w § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia, tj. m.in. imię i nazwisko osoby zmarłej, nazwisko rodowe, stan cywilny, datę i miejsce urodzenia, zgonu oraz pochowania, imiona i nazwiska rodziców, nr ewidencyjny, rodzaj grobu - przy czym nie odnotowano w niej nazwy urzędu stanu cywilnego, który zgon zarejestrował (§ 3 ust. 1 pkt 14), imion i nazwisk osób lub nazw organów uprawnionych do pochówku (§ 3 ust. 2 pkt 1 i 2) i dat wpisów;
- księga grobów zawierała dane wymagane § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia, tj. nr ewidencyjny, imię i nazwisko osoby lub osób pochowanych w grobie, datę i miejsce ich pochowania oraz rodzaj grobu (ziemny, murowany);
- alfabetyczny spis osób pochowanych zawierał imię i nazwisko, miejsce pochowania oraz nr ewidencyjny (§ 5).

(akta kontroli str. 153-164,175-320, 350-355, 357-358)

3.3. Przeprowadzone przez NIK oględziny pomieszczenia do przechowywania ksiąg cmentarnych wykazały, że:

- dokumentacja ta przechowywana była w biurze IGK w metalowej szafie zamykanej na klucz, co zabezpieczało ją przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą i uniemożliwiało przetwarzanie danych przez osoby nieupoważnione (wymóg § 16 ust. 2);
- w szafie tej przechowywane były także parafialne księgi zmarłych (szt. 4), za lata 1953-1973, 1974-1994, 1995-2005 oraz 2006-2017, przejęte przez Gminę, jak również wydruki komputerowe – ksiąg cmentarnych (stosownie do § 15 ust. 3) oraz mapy cmentarza;
- ww. pomieszczenie było wyposażone w podręczną gaśnicę oraz urządzenia kontrolujące temperaturę i wilgotność powietrza - termometr i higrometr (§ 16 ust. 3).

(akta kontroli str.321-324)

3.4. Kontrole cmentarza komunalnego w zakresie przestrzegania wymagań higieniczno-sanitarnych dwukrotnie przeprowadziła Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olecku (17 października 2019 r. i 25 października 2022 r.). Nie wykazały one nieprawidłowości. Kontrolę doraźną w 2020 r. w ramach kontroli zarządczej przeprowadził także zespół powołany przez Wójta, który zbadał prawidłowość prowadzenia dokumentacji pochówków oraz regulowania zobowiązań w okresie 24 maja 2018 r. – 30 listopada 2020 r. W protokole z kontroli pozytywnie oceniono realizację ww. zadań. W okresie objętym kontrolą sprawy zarządzania cmentarzem komunalnym nie podlegały audytowi wewnętrznemu.

²⁶ Do badań wybrano po 20 dokumentacji osób zmarłych w latach 2019-2021 oraz 10 w I półroczu 2022 r.

(akta kontroli str.325-336)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W księdze osób pochowanych, wbrew § 3 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów, we wszystkich 70 badanych przypadkach nie wpisano nazw urzędów stanu cywilnego wydających akty zgonu, jak również imion i nazwisk osób lub nazw organów uprawnionych do pochówku – co było natomiast wymagane § 3 ust. 2 pkt 1 i 2 ww. rozporządzenia. Inspektor wyjaśnił, że braki te wynikały z ograniczeń systemu informatycznego, którego administratorem jest dostawca oprogramowania komputerowego.

(akta kontroli str. 175-320, 357-358)

OCENA CZĄSTKOWA

Gminny cmentarz komunalny utrzymywany był we właściwym stanie techniczno-sanitarnym. NIK zwraca jednak uwagę, że konstrukcja bramy głównej cmentarza uniemożliwiała dostęp do niego osobom z niepełnosprawnością ruchową, którzy poruszają się na wózkach. W Urzędzie prowadzono także wymagane prawem księgi cmentarne, jednak w księdze osób pochowanych nie ujęto niektórych danych wymaganych rozporządzeniem w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów.

OBSZAR

4. Nadzór nad zadaniami związanymi z zarządzaniem, prowadzeniem i utrzymaniem cmentarza

Opis stanu
faktycznego

4.1. W kontrolowanej jednostce nie zostały opracowane procedury kontroli i nadzoru w zakresie realizacji zadań dotyczących zarządzania i utrzymania cmentarza komunalnego. Wójt wyjaśnił m.in., że w badanym okresie bezpośredni nadzór nad ich realizacją, w tym w zakresie opłat za usługi cmentarne oraz wydatków dotyczących utrzymania cmentarza, sprawował kierownik IGK, w ramach swoich obowiązków, a zbiorcze informacje były mu przedkładane co kwartał. Wyjaśnił także m.in., że przy podejmowaniu decyzji dotyczących cmentarza pomocne były również coroczne kontrole kompleksowe przeprowadzane przez Sanepid i kontrole doraźne przeprowadzane przez komisję wewnętrzną w ramach kontroli zarządczej. Sprawy rozliczeń finansowych zatwierdzał natomiast skarbnik Gminy, w tym miesięczne, kwartalne i roczne zestawienia faktur i opłat. Podał także, że bezpośrednio nadzorował pracownika obsługującego program cmentarny omawiając z nim na bieżąco sprawy związane z obsługą cmentarza. Bieżące sprawy cmentarza omawiane były zespołowo, w tym jego stan techniczno-sanitarny, bieżące potrzeby, zgłaszane uwagi i oczekiwania mieszkańców, co służy szeroko pojętej kontroli zarządczej względem cmentarza.

(akta kontroli str. 359-360)

4.2. W okresie objętym kontrolą do Urzędu nie wpłynęły skargi, wnioski lub petycje związane z zarządzaniem cmentarzem komunalnym.

(akta kontroli str.356)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Gminy w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag, a na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wnioski

Podjęcie działań w celu prowadzenia księgi osób pochowanych zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie prowadzenia ewidencji grobów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, 30 stycznia 2023 r.

Kontroler
Edward Odojewski
Główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie
Dyrektor
Piotr Górny

.....
podpis

.....
podpis